

آیین نامه اجرایی ماده (۹۴) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت"

ماده ۹۴ - کلیه کارخانجات دولتی و بخش خصوصی موظفند براساس ضوابط مندرج در قانون کار مصوب ۱۳۶۹/۸/۲۹ مجمع تشخیص مصلحت نظام نسبت به ایجاد مراکز مراقبتهای بهداشتی در محیط کار مطابق آئین نامه پیشنهادی وزارتخانه های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کار و امور اجتماعی تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید. حداقل (۰.۵٪) از سود خالص سال قبل خود را با نظارت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای آموزش و اجرای گسترش ضوابط بهداشت و درمان به مصرف برساند. کل هزینه هایی که به موجب این ماده صورت می گیرد جزء هزینه های قابل قبول مالیاتی کارخانجات مذکور تلقی و از درآمد مشمول مالیات کسر خواهد شد.

هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۱/۳/۲۶ بنا به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کار و امور اجتماعی، موضوع نامه شماره ۳۹۶۷۳ / ۱۰۵ مورخ ۱۳۸۱/۳/۱۱ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد ماده (۹۴) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰ - آئین نامه اجرائی ماده یادشده رابه شرح زیر تصویب نمود:

"آیین نامه اجرایی ماده (۹۴) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت"

ماده ۱- هر کارگاه و یا کارخانه خصوصی یا دولتی می تواند خود را سوا یا از طریق سایر موءسساتی که دارای مجوز از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (که از این پس در این آئین نامه وزارت بهداشت نامیده می شود) هستند، خدمات بهداشت حرفه ای و مراقبتهای بهداشتی درمانی تعریف شده توسط وزارت بهداشت را مطابق با استانداردها و ضوابط مربوط تاءمین نماید.

ماده ۲- اقداماتی که هزینه های آنها مشمول بند (ن) تبصره ۱۰ قانون بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور می باشد عبارتند از:

- هزینه های مربوط به آموزش و باز آموزی در علوم بهداشتی اعم از بهداشت حرفه ای، بهداشت محیط، بهداشت مواد غذایی، بهداشت عمومی و فردی، بهداشت خانواده، مبارزه با بیماریها، بهداشت دهان و دندان برای کارفرمایان، کارگران، کارکنان و کارآموزان مطابق با ضوابط وزارت بهداشت.
- هزینه های مربوط به معاینات بالینی و پاراکلینیکی (قبل از استخدام، دوره ای، اختصاصی و تکمیل فرم معاینات کارگری مصوب وزارت بهداشت).
- هزینه های مربوط به گسترش و ارتقای ضوابط استانداردها و خدمات بهداشتی درمانی در مراکز ایجاد شده در کارگاهها و کارخانجات از قبیل ایستگاه بهگر، خانه بهداشت کارگری و مرکز بهداشت کار.
- هزینه های مربوط به اجرای ضوابط و دستورالعملهایی که براساس ماده (۸۵) و تبصره (۱) ماده (۹۶) قانون کار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۶۹ - توسط وزارت بهداشت به منظور جلوگیری از بیماریهای حرفه ای، تامین بهداشت کار و کارگر و محیط کار صادر می شود.
- هزینه های مربوط به تهیه وسایل و تجهیزات و مواد مصرفی و به کارگیری نیروهای بهداشت حرفه ای و پزشک برای انجام کمکهای اولیه در وقوع حوادث و سوانح در محیط کار، ارزیابی عوامل زیان آور ناشی از محیط کار، اجرای معاینات کارگری و تشخیص زودرس بیماریها و درمان سرپایی بیماران.
- هزینه های مربوط به اندازه گیری عوامل زیان آور بیما ریزا، طراحی و اجرای برنامه های کاهش و کنترل عوامل زیان آور در محیط کار.
- هزینه های مربوط به ایجاد و بهسازی تسهیلات بهداشتی به منظور تطبیق شرایط موجود با آیین نامه تاسیسات کارگاه از نظر بهداشت بر اساس ماده (۱۵۶) قانون کار جمهوری اسلامی ایران.
- هزینه های مربوط به تهیه، تدوین، طراحی و چاپ و تکثیر جزوات و پوستر در زمینه های بهداشتی بخصوص بهداشت حرفه ای.

ماده ۳- به منظور کسر هزینه های بهداشتی، درمانی انجام شده از درآمد مشمول مالیات، کارگاهها و کارخانجات کارفرمایان موظفند صورت هزینه بر مبنای مدارک رابه معاونتهای بهداشتی دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ارائه نمایند تا در صورت تایید و تطبیق با خدمات تعریف شده در ماده (۲) این آئین نامه، گواهی لازم صادر گردد.

دستور العمل اجرایی آئین نامه ماده ۹۴ قانون بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۲۶ / ۳ / ۸۱ هیئت دولت

به منظور صیانت نیروی انسانی و منابع مادی کشور و مشارکت کارفرمایان و دولت در تامین سلامت نیروی کار بعنوان یکی از محور های اساسی توسعه پایدار و به استناد آیین نامه اجرایی ماده ۹۴ قانون بخشی از مقررات مالی دولت که در جلسه مورخ ۸۱/۳/۲۶ هیئت محترم دولت تصویب گردیده آیین نامه مذکور و در جهت سلامت شاغلین اعم از رسمی، قراردادی، روز مزد، کار آموز بهداشت کار و محیط کار ابلاغ می گردد.

ماده ۱- فعالیتهای بهداشت حرفه ای

این فعالیتهای که توسط کارشناس بهداشت حرفه ای (اعم از کاردان، کارشناس، کارشناس ارشد و یا دکتری) و یا به تشخیص ایشان توسط سایر متخصص های فنی انجام می گیرد شامل موارد ذیل است :

۱- بازدید در فواصل زمانی معین و منظم در هر فصل حداقل یکبار از کلیه قسمتهای کارخانه، ماشین آلات، وسایل و تجهیزات، خط تولید، تاسیسات رفاهی، خدماتی و بهداشتی.

۲- اندازه گیری، پایش و ثبت مداوم اطلاعات شامل نمونه برداری، اندازه گیری، آنالیز و ارزشیابی مستمر میزان عوامل زیان آور و بیماریزای محیط کار و مقایسه با حدود تماس شغلی مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

تبصره ۱- در صورتیکه کارخانه فاقد متخصص ذیربط، دستگاه و تجهیزات جهت اندازه گیری و پایش عوامل زیان آور و بیماریزا و ارزشیابی آنها باشد کارفرما موظف است امکانات لازم را از بخش دولتی یا خصوصی فراهم آورد.

تبصره ۲- تشخیص تخصصهای فنی مورد نیاز بعهده کارشناس و کارشناس ارشد و یا دکتری بهداشت حرفه ای است.

۳ - ثبت اطلاعات بهداشتی (اعم از محیط کار ،ابزار و پرسنلی) و هر گونه عوامل زیان آور موجود در محیط کارگر سلامت شاغلین را تهدید نماید.

۴ - تجزیه و تحلیل اطلاعات ،اولویت بندی برنامه ریزی جهت رفع نواقص بهداشتی موجود و سایر برنامه های بهداشت حرفه ای و مراقبتهای بهداشتی درمانی شاغلین.

۵ - ارائه طریق و اجرای اقدامات موثر جهت کاهش و یا کنترل عوامل زیان آور از قبیل ایجاد و یا بهبود سیستمهای تهویه ، کنترل سرو صدا ،بهبود سیستم روشنائی ،تامین وسایل حفاظت فردی و...

۶ - سالمسازی محیط کار .

۷ - تامین تجهیزات مربوط به سیستمهای کنترل عوامل زیان آور و بیماریزا بر روی ماشین آلات و تجهیزات .

۸ - اقدام در جهت رفع نواقص بهداشتی اعلام شده از طرف کارشناسان بهداشت حرفه ای مرکز بهداشت دانشگاه منطقه در ظرف مهلت مقرر.

۹- تهیه و تنظیم دستورالعملهای اجرائی ، اخطارها ، هشدارها و اطلاعیه های بهداشتی به زبان ساده و قابل استفاده برای کارگران در زمینه نحوه صحیح و بهداشتی انجام کار ، راه اندازی و بهره برداری از دستگاه یا تجهیزات خط تولید.

۱۰ - برگزاری دوره های آموزش و باز آموزی منظم گروهی کارگران اعم از کوتاه مدت ، میان مدت و بلند مدت در زمینه های مختلف بهداشت حرفه ای ، بهداشت محیط ، بهداشت خانواده ، بهداشت عمومی ، بیماریهای واگیر و غیره و غیره.

تبصره - موضوعات آموزشی و باز آموزی توسط کارفرما و یا واحد بهداشت حرفه ای مرکز بهداشت منطقه بر حسب نیاز پیشنهاد می شود و در هر حال باید به تایید واحد بهداشت حرفه ای مرکز بهداشت شهرستان مربوطه برسد.

۱۱ - تنظیم و اجرای برنامه های تشویقی با هماهنگی مرکز بهداشت منطقه جهت کارگرانی که مقررات و ضوابط بهداشتی را رعایت می نمایند.

۱۲ - اقدام به مرمت قسمت و یا قسمتهایی از بنای ساختمانی ، دستشویی ، توالت ، حمام ، ، محل غذاخوری ، رختکن.

۱۳ - اقدام به مرمت و بازسازی و تجهیز خانه بهداشت کارگری ، ایستگاه بهگر ، مرکز بهداشت کار.

۱۴ - اقدام درمورد سایر مفاد مندرج در آیین نامه " تاسیسات کارگاه از نظر بهداشت " ماده ۱۵۶ قانون کار مصوب وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی .

۱۵ - بررسی کارشناسی در زمینه تکنولوژی خط تولید ، مواد اولیه ، مواد بینابینی، ماشین آلات ، ظرفیت تولید کارخانه و غیره و یا تغییرات و جابجایی هریک از مواد فوق الذکر برای پیشگیری و کنترل هر گونه مواجهه مخاطره آمیز شاغلین با عوامل زیان آور احتمالی .

۱۶ - مشارکت فعال در اجرای برنامه های ملی و منطقه ای مصوب مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی از قبیل برگزاری سمینارها و یا گردهمایی های مربوط به ایستگاه بهرگر خانه بهداشت کارگری ، مرکز بهداشت کار و غیره و انجام طرحهای پژوهشی و مرتبط با بهداشت و سلامت نیروی کار.

۱۷ - انجام اقدامات لازم در جهت رفع سختی و زیان آوری کار پس از اعلام کمیته تعیین کارهای سخت و زیان آور در استان.

۱۸ - بررسی عوامل ارگونومیک در محیط کار و ارائه راه حلهای مناسب جهت انجام صحیح کار و یا تغییرات لازم در خط تولید یا فعالیت مورد نظر و اقدام نسبت به پیشنهادات ارائه شده در خصوص مناسب نمودن ابزار کار و وسایل مورد استفاده و..... با همکاری متخصصین ذیربط.

۱۹ - تشکیل منظم جلسات کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار و اجرای مصوبات کمیته.

تبصره - مستندات و صورتجلسات کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار باید بموقع به معاونت بهداشتی دانشگاه ذیربط ارسال شده باشد .

۲۰ - اجرای پیشنهادات فنی ارائه شده حاصل از مطالعه و بررسی و تجزیه و تحلیل علل و منشا غیبههای ناشی از کار و یا گزارش پزشک

۲۱ - تهیه، تدوین، تنظیم، طراحی، تکثیر، چاپ مواد آموزشی در زمینه های مختلف بهداشت اعم از پوستر، پمفلت، مقاله، فیلم، اسلاید و غیره مورد نیاز جهت آموزش شاغلین و سایر گروههای هدف .

تبصره - تهیه تکثیر و چاپ کتاب، فیلم و پوستر باید با تایید کارشناس مسئول بهداشت حرفه ای مرکز بهداشت منطقه باشد .

ماده ۲- فعالیتهای در زمینه مراقبتهای بهداشتی درمانی شاغلین: این فعالیتهای توسط پزشک متخصص طب کار ویا دوره دیده طب کار مورد تایید مرکز بهداشت منطقه ویا به تشخیص پزشکان مزبور توسط سایر تخصصها انجام می پذیرد شامل موارد ذیل است:

۱- تشکیل پرونده بهداشتی شاغلین .

۲- اجرای برنامه های غربالگری معاینات دوره ای کارگران مطابق با فرمها و دستورالعملهای وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی .

۳- اجرای معاینات بازگشت به کار پس از غیبهای طولانی و اجرای هر گونه برنامه سلامت شغلی باتشخیص مرکز بهداشت منطقه .

۴- فراهم آوردن امکانات لازم برای دسترسی شاغلین به خدمات بهداشتی اولیه (PHC) شامل واکسیناسیون کارگران در معرض خطر متناسب با عامل خطر - کنترل جمعیت و تنظیم خانواده ، بهداشت دهان و دندان و

۵- اجرای برنامه های توانبخشی بر حسب نیاز پزشک ذیربط .

۶- تامین وسایل کمکهای اولیه جهت رسیدگی بهنگام به مصدومین حوادث ناشی از کار.

۷- آموزش پزشکان شاغل در همان صنعت در زمینه طب کار مطابق مقررات و ضوابط وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی .

۸- اجرای برنامه های تحقیقاتی در مورد بیماریهای ناشی از کار .

ماده ۳- نحوه گسترش و ارتقاء مراکز ارائه دهنده خدمات بهداشتی بصورت مشترک بین چند کارگاه کارخانه یا مستقل براساس شرایط منطقه بوده و در صد هزینه های قابل قبول مالیاتی کارخانجات در اقدامات مشترک توسط کارشناس مسئول بهداشت حرفه ای معاونت بهداشتی دانشگاه / دانشکده ذیربط تعیین می گردد.

ماده ۴- وسایل و تجهیزات بهداشت حرفه ای خریداری شده توسط کارخانه باید در راستای خدمات بهداشت حرفه ای کارخانه مربوط به مراجع ذیصلاح قضائی اقتصادی مالیاتی مربوطه جهت اقدامات بعدی منعکس خواهد شد .

تبصره : تعیین مواردی که در این دستورالعمل اشاره نشده به تشخیص کارشناس مسئول بهداشت حرفه ای دانشگاه یا دانشکده منطقه و با رعایت سایر مقررات مربوطه خواهد بود.

ماده ۵- اعتبارات مشمول آیین نامه اجرایی ماده ۹۴ قانون بخشی از مقررات مالی دولت بایستی در چهار گروه طبقه بندی شده و به نسبت های مشروحه ذیل مصرف شده باشد .

- توسعه و گسترش تشکیلات بهداشت حرفه ای در کارخانه موضوع بند ۱۳ ماده ۱ و ماده ۳ و ماده ۴ این دستورالعمل ۲۰-۳۰ درصد کل هزینه انجام شده در طی یکسال

- آموزش بهداشت حرفه ای قسمت ماده ۱ بندهای ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۶، ۲۱، این دستورالعمل ۲۵-۲۰ درصد کل هزینه های انجام شده در طی یکسال .

- سالم سازی محیط کار هزینه های موضوع قسمت ماده ۱ بندهای ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰ این دستورالعمل ۳۰-۵۰ درصد کل هزینه های انجام شده در طی یکسال .

- مراقبتهای بهداشتی درمانی شاغلین هزینه های موضوع قسمت ماده ۱ بندهای ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹ این دستورالعمل ۱۵-۱۰ درصد کل هزینه های انجام شده در طی یکسال .

ماده ۶- تعیین اولویت نیاز کارخانه به نوع خدمات مطرح شده در این آیین نامه بعهدہ کارشناس مسئول بهداشت حرفه ای مرکز بهداشت منطقه است .

تبصره : کارشناس بهداشت حرفه ای شاغل در کارخانه باید ضمن انجام بررسیهای لازم و تعیین اولویتهای مراتب را به مرکز بهداشت منطقه کتبا اعلام نماید و متعاقباً مرکز بهداشت منطقه اولویتهای مربوطه را به کارخانه ابلاغ خواهد نمود.

ماده ۷- اجرای کلیه خدمات مندرج در این دستورالعمل باید با رعایت کلیه مقررات مال کارخانه و از طریق استعلام صورت گیرد.

ماده ۸- بکارگیری نیروهای متخصص بهداشت حرفه ای توسط کارخانه بصورت پاره وقت یا تمام وقت برحسب حجم کار و نیاز به تشخیص کارشناس مسئول بهداشت حرفه ای معاونت بهداشتی دانشگاه و دانشکده با هماهنگی و تأیید مرکز بهداشت دانشگاه منطقه خواهد بود.

ماده ۹- لیست کلیه هزینه های مشمول این دستورالعمل پس از تأیید فنی کارشناس بهداشت حرفه ای مستقر در کارخانه که مسئولیت برنامه ریزی ، نظارت، اجرا و پایش کلیه امور بهداشت کار کارخانه ذیربط را برعهده دارد به مرکز بهداشت دانشگاه منطقه ارسال خواهد شد.

ماده ۱۰- صورت هزینه های موضوع ماده ۹ پس از تطبیق با دستورالعملهای صادره از وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و تأیید کارشناس مسئول بهداشت حرفه ای دانشگاه / دانشکده ، توسط معاونت بهداشتی دانشگاه / دانشکده گواهی لازم صادر خواهد شد.